

Gemeente Zaken

Gemeente Den Haag

Den Haag bijzondere stad voor winkeliers en bezoekers

Exclusief winkelen? Dat kan bij uitstek in Den Haag. De Haagse binnenstad is namelijk een uitstekende vestigingsplaats voor luxe en bijzondere winkels. Het aanbod aan deze winkels is het best van Nederland. Dat leert onderzoek van bureau Locatus, dat een vergelijking heeft getrokken tussen Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en nog een aantal grote steden. Er zijn in Den Haag bijna 4200 winkels. Uit het onderzoek van Locatus blijkt dat de

rond de Schoolstraat moet zijn, voor China Town koers moet zetten naar de Wagenstraat, voor Trendy & Chic rondom de Prinsessestraat en voor exclusief winkelen op het Noordeinde. Bovendien worden op verschillende plaatsen in en rond het centrum projecten gerealiseerd waardoor de detailhandel een nieuwe start kan maken. Het gaat om projecten als de herontwikkeling van Babylon, de afronding van de Passage, en de toekomstige ontwikkeling van het Wijnhavenkwartier. Een groot voordeel is volgens het bureau Locatus, dat de binnenstad van Den Haag op die van Rotterdam na de meeste parkeerplaatsen van alle grote steden heeft, bijna 5900. Locatus ziet dat als een essentieel punt om de groei van de middenstand verder te ontwikkelen. „Niet voor niets geldt”, staat in het rapport, „No Parking, No Business.” Het centrum van de stad is overigens voor bezoekers van buitenaf ook prima bereikbaar met het openbaar vervoer. De Haagse binnenstad ontvangt volgens Locatus wekelijks circa 480.000 bezoekers per week. ◀

De Passage, het oudste overdekte winkelgebied van Nederland, is helemaal vernieuwd en herbergt veel luxe winkels en restaurants.

stad de potentie heeft om nog meer detailhandel naar zich toe te halen. Geografisch gezien, stelt het onderzoeksbureau, heeft Den Haag de grootste binnenstad. Daardoor is de stad een aantrekkelijke vestigingsplaats. Dat is ook te merken. Zelfs nieuwe merken en formules als Karen Miller en New Yorker openen hun eerste winkel in Nederland in Den Haag. Onderscheidend is verder het aanbod in de branches antiek en wonen. Veel van de kunst-, meubel- en interieurwinkels zijn te vinden op de Denneweg en het Noordeinde. Het Leisure-aanbod (horeca, cultuur en ontspanning) groeit. Den Haag scoort in die sector inmiddels beter dan Rotterdam en Utrecht. Vooral op het gebied van restaurants en galeries. Naast de gunstige vestigingsfaciliteit is er voor detaillisten ook een andere reden om een winkel in Den Haag te beginnen. De klantenkring heeft gemiddeld een hoger inkomen dan in de andere grote steden. Locatus vindt het ook een voordeel voor de klant dat Den Haag 'sfeergebieden' benoemt. Daardoor weet het winkelend publiek dat je voor Young Urban

Meer weten?

Project Grote Marktstraat
Architectenbureau Ellerman Lucas van Vugt
Lana du Croq
Geestbrugkade 33
2281 CX Rijswijk
Tel.: 070 3952666
E-mail: Architectenbureau@elv.nl
www.elv.nl

Werkgeversservicepunt Den Haag
Laan van Meerdervoort 55
2517 AG Den Haag
Bel voor informatie naar:
Tel.: 070 - 356 67 50
E-mail: info@wespdenhaag.nl

FabLab Den Haag
DEB Design Centrum
Caballero Fabriek
Saturnusstraat 60, unit 54
2516 AH Den Haag
Tel.: 070.4161664
E-mail: info@FabLab.nl
www.deb-den Haag.nl
www.denhaag.fablab.nl

Kroonluchters in Grote Marktstraat

Architecte Lana du Croq gaat de Grote Marktstraat een nieuw aanzien geven. Haar ontwerp is uitgekozen, omdat haar inrichting naar verwachting het winkelgebied meer internationale allure zal geven. Uit een gezelschap van klinkende namen heeft de gemeente Den Haag Lana du Croq gekozen.

Haar visie op het opkrikken van dit deel van het centrum beperkt zich niet tot de Grote Marktstraat. „Het moet een internationale winkelboulevard worden”, legt Du Croq uit, „van het Spui tot aan de Boekhorststraat.” Den Haag afficheert zich als thuishaven van internationale instellingen en heeft veel buitenlandse inwoners. Du Croq heeft als uitgangspunt genomen dat veel meer bezoekers van de binnenstad – mensen van binnen en buiten Den Haag – zich prettig moeten gaan voelen in en om het Grote Marktstraatgebied. „Dat is nu niet zo”, weet de architecte van het bureau Ellerman Lucas Van Vugt. „De straat is ontworpen voor voetgangers, auto's en trams. Maar inmiddels zijn de auto's uit de straat verbannen en is de tram onder de grond gestopt.”

De van oorsprong Zuid-Afrikaanse Du Croq wijst naar de wirwar in de statige straat die vroeger grandeur uitstraalde. Waar ooit het imposante gebouw van de Haagsche Courant stond. De nieuwe gebouwen hebben de hoogte gehouden, maar het statige is verdwenen. Daarom krijgt de Grote Marktstraat een facelift.

Met haar ontwerp wil Du Croq opnieuw structuur in de straat brengen. De voetgangers en de fietsers worden wat duidelijker van elkaar gescheiden dan nu het geval is. Er komt een betonnen tapijt. „Dat klinkt kil”, zegt Du Croq, „Maar het zijn heel mooie betonnen tegels. Daar gaan we patronen mee maken. De fietsenstallingen komen in de zijstraten. Zodat de Grote Marktstraat zelf vrij van gestalde fietsen wordt.” Ook andere obstakels wordt uit het straat-

beeld gehaald.

De architecte wil van de Grote Marktstraat een grote open ruimte maken, zonder vaste bloembakken of hangplekken. Er komen alleen banken bij de parkeergarages, als afsluiting. Zo wordt het mogelijk creatief en flexibel met de Grote Marktstraat om te gaan, zodat er een tijdelijk podium kan worden opgebouwd of een markt met stalletjes. Du Croq: „Zo schep je de ruimte om iets nieuws te organiseren of een traditie in ere te houden. Een feest met Koninginnedag of Prinsjesdag. Op gewone dagen kunnen best ambulante voorzieningen neergezet worden, maar niets is vast.”

Hoe krijgt de straat internationale allure?

De lantarenpalen worden vervangen door fraaie hangende verlichting. „Op drie plaatsen worden lichtkoepels geplaatst. Het zijn een soort kroonluchters. Dat is een beetje sjiek, dat past bij Den Haag, ook omdat het de Hofstad is. Het is toch ook eigentijds. Dat wil ik benadrukken.” Met verticale lichtbundels wil ze bovendien de winkelende mensen verleiden om niet alleen naar de etalages te kijken, maar ook naar boven. Zo beleven ze de 'grandeur' van de gebouwen en de ruimte van de straat meer. Mensen moeten zich prettig voelen in het gebied. De Grote Marktstraat moet een overzichtelijke en toch aangename grote straat worden, met zijstraten die dezelfde sfeer uitademen. Een gebied ook, waar regelmatig 'iets' gebeurt. Dat trekt ook bezoekers van buitenaf, wat weer een stimulans is voor de werkgelegenheid. Tegen de zomer zal het uitgewerkte ontwerp van Lana du Croq op tafel liggen. Als alles mee zit gaat in 2010 de Grote Marktstraat op de schop. Du Croq ziet het al voor zich: „Sinterklaas die de Grote Marktstraat in komt rijden met in de kroonluchters en de andere verlichting gekleurde lampjes.” ◀

Personeel gezocht? WESP weet de weg!

De bordjes 'personeel gevraagd' zijn weer terug in het straatbeeld. In sommige branches moeten werknemers met een lantarentje worden gezocht. Maar... Er is WESP, het Werkgeversservicepunt Den Haag, dat ondernemers helpt bij hun zoektocht naar geschikte mensen.

WESP heeft alle werkzoekenden van Den Haag onder zijn hoede. In WESP hebben namelijk de gemeentelijke dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de sociale werkvoorziening de Haeghe Groep, CWI en UWV hun dienstverlening aan werkgevers bij elkaar gebracht. Nu draait het servicepunt op de Laan van Meerdervoort 55 op volle toeren. Teammanager van het Werkgeversservicepunt Den Haag Rob de Rooij legt uit wat de formule is. „Wij luisteren zorgvuldig naar de vragen van de werkgevers en proberen passende oplossingen te vinden. Vanzelfsprekend kunnen werkgevers langs komen om hun wensen op tafel te leggen. Andersom komen wij ook graag langs. Het gaat erom dat we goed weten wat de vragen zijn van de ondernemer.”

„Bij het intakegesprek maken we een zo scherp mogelijk beeld van de vraag of de vragen. We verdiepen ons in het bedrijf, zodat we precies weten hoe we verder aan de slag kunnen.” Er wordt op papier een plan van aanpak gemaakt. Daarin staat ook het profiel van de gevraagde werknemer. Daarna worden er kandidaten geselecteerd uit de 'kaartenbakken' die WESP beheert. Maar daarmee houdt de bemiddeling niet op, zegt de teammanager van het servicepunt. „We bieden veel meer. Veel ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf hebben moeite met de papierwinkel en overzien niet alle mogelijkheden die er zijn om werknemers gemakkelijk in dienst te nemen. Wij weten daar de weg in en kunnen helpen bij het aanvragen van subsidies en vergunningen. Zo zijn er regelingen waarbij de werkgever een aanvulling ontvangt op de loonkosten van werknemers die niet voor de volle honderd

procent inzetbaar zijn.” De diensten van WESP, die allemaal gratis zijn, strekken nog verder. De Rooij: „We kunnen iemand op proef bij een werkgever plaatsen om te zien of het van beide kanten goed uitpakt. Er kan een beroep worden gedaan op begeleiding tijdens de eerste periode.” De Rooij noemt ook nog andere faciliteiten: bij- en nascholing van geplaatste werknemers, capaciteitstests voor geleverde kandidaten en voor eigen personeel. „Dat is belangrijk voor de werkgelegenheid. Zo kunnen zittende werknemers zich doorontwikkelen en nieuwe werknemers zich een plaats verwerven.”

Het Werkgeversservicepunt is op de goede weg, denkt De Rooij: „We zitten nu al op vijf procent meer plaatsingen dan voorzien. Een mooi resultaat!” ◀

FabLab: Digitale werkplaats waar iedereen uitvinder kan zijn

Van idee tot product hoeft geen moeizaam proces meer te zijn. In de voormalige Caballerofabriek in de Binckhorst maakt het 'FabLab', een digitale werkplaats met computers, machines en deskundige helpers, het ontwerpers en uitvinders gemakkelijk.

Aan het einde van de Saturnusweg, uitkijkend over het water van de Binckhorsthaven, geeft coördinator van het FabLab Hanne van Essen een demonstratie. „De digitale werkplaats is zo laagdrempelig mogelijk gemaakt. Dat hebben we afgekeken van het MIT, de universiteit van Massachusetts, waar het allereerste FabLab staat. Inmiddels is het een

internationaal netwerk geworden.” Van Essen zoekt contact op het wereldwijde web. „De Noren zijn online, de Amerikanen slapen nog.”

Met andere FabLabs kan de ontwerper (student of particulier uitvinder: iedereen is welkom) contact zoeken met anderen over de hele wereld. De coördinator wijst op een groepje rond een aantal pc's. „Daar zitten mensen heel verschillende ideeën te ontwikkelen. Ze kunnen er met elkaar over praten. Het bijzondere is, dat ze het ook op schaal kunnen realiseren.” Ze loopt naar een 3D-scanner en freesmashine. Daarop kunnen in opdracht van de pc verderop driedimensionale prototypes gemaakt worden. „Het kan gaan om

een meubel dat is bedacht of een handigheidje in de huishouding.”

Verderop staat een stickersnijder, daarnaast een lasersnijder. Een soldeerapparaat komt er nog aan. Het FabLab is nog volop in ontwikkeling. Half december 2007 is de werkplaats geopend en al veel kunstenaars, stu-

DEB zet uitvindingen uit het FabLab in de markt

Op de eerste etage van de Caballerofabriek voorspelt Hans Kamphuis, oprichter van het Designbusiness Centrum DEB, een nieuwe bedrijvige toekomst voor Den Haag. „Je koopt niets voor angstig doen over het verplaatsen van werkgelegenheid naar lagelonenlanden. We moeten ons richten op nieuwe bedrijvigheid en dat gebeurt hier”, zegt Kamphuis.

DEB en de digitale werkplaats het FabLab horen bij elkaar. Een ontwerper maakt een prototype van zijn idee in het FabLab, de weg naar de markt loopt via DEB. „Ontwerpers en vormgevers hebben vaak de grootste moeite om hun idee te verkopen. Omgekeerd hebben producenten behoefte aan een verbreding van hun pakket. Maar waar kunnen ze die vinden?”

Als het prototype klaar is, wordt met hulp van DEB getest of de uitvinding

werkt, echt nieuw is en in een behoefte voorziet. Kamphuis: „Luidt het antwoord 'ja', dan wordt een productplan opgesteld. Wil en kan de ontwerper het zelf op de markt brengen, dan helpt DEB bij het opzetten van het eigen bedrijf. Maar soms is het beter een bedrijf te zoeken dat in staat is het product in licentie te maken en te verkopen. Ook daarbij kunnen we helpen”, zegt Kamphuis.

DEB is er niet alleen voor de begeleiding van individuele ontwerpers. Het centrum organiseert ook maandelijkse netwerkbijeenkomsten, 'Made in Holland', en ontmoetingen tussen de industrie en bedenkers/makers van producten. Kamphuis: „Daar blijkt veel behoefte aan te zijn. We hadden een meeting over verpakkingsmateriaal, daar kwamen 120 belangstellenden op af. Daaruit ontstaan nieuwe initiatieven, bedrijfjes die weer nieuwe werkgelegenheid genereren.” ◀

denten, hobbyisten en startende ontwerpers hebben de weg naar het FabLab gevonden.

„Initiatieven zoals het FabLab zijn belangrijk om de creatieve industrie impulsen te geven. Naast dat het natuurlijk ook leuk is om je eigen idee via een korte en eenvoudige weg te realiseren.” Bijna gratis ook. De werkplaats houdt twintig open dagen per jaar, waar iedereen voor niets gebruik kan maken van de apparatuur. Tegen een kleine vergoeding, niet meer dan 100 euro, kan een dag een plaats op het lab gehuurd worden. Ook kan tegen betaling een hele dag werkplaats gebruikt worden. „Laatst kwamen er jongens die al een product hadden gemaakt. Ze wilden er nog een paar prototypes bij maken. Daarvoor is zo'n voorziening natuurlijk ideaal.” Als het prototype klaar is, houdt de bemoeienis van het FabLab niet op. Dan kan via het Designbusiness Centrum (DEB), dat ook in de Caballerofabriek is gevestigd, de weg naar productie worden begeleid. Van Essen: „Het is belangrijk voor ontwerpers te zien dat er ook een vervolg op is.” Het FabLab wordt ondersteund door de gemeente Den Haag, de Haagse Hogeschool, TNO en Syntens. ◀